

Remissvar:

Ett land att besöka – En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring

SOU-2017-95

Diarienummer N2017 /07438/FF

Remissinstans: Turistrådet Västsvetige AB

Turistrådet Västsvetige har tagit del av remissversionen av Ett land att besöka – En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring. Vi är generellt positiva till utredningen och föreslagna satsningar på besöksnäringen.

Vi har synpunkter inom följande kapitel;

Kap 3 En samlad politik

Avseende ny nationell funktion för utveckling och innovation förordar Turistrådet Västsvetige alternativ 3 – utökat uppdrag för Tillväxtverket.

Utredningen föreslår ett kraftigt utökat uppdrag för Tillväxtverket inom en mängd områden, t. ex. turismstatistik, myndighetgruppen, kompetensutvecklande insatser, diverse studier och undersökningar m.m. Vi tycker att detta är väldigt positivt.

Att parallellt med detta skapa ett nytt samägt (stat, region, näringsliv) bolag tror vi skapar otydlighet och en onödig uppdelning av uppgifterna och därmed förlorade synergier.

Vidare tror vi att den föreslagna ägarstrukturen och finansieringen av bolaget kommer bli mycket svår och tidskrävande att realisera om regioner, kommuner och näringen skall medfinansiera och äga. Det är för oss oklart varför det enligt förslaget behövs mindre pengar och resurser för att bedriva verksamheten helt och hållet i Tillväxtverkets regi jämfört med i den föreslagna bolagsstrukturen.

Vi upplever också att några av ansvarsområdena för det föreslagna bolaget är otydliga, främst de två första punkterna avseende att främja gränssnittet mellan besöksnäringens branscher och utveckla former för innovationsarbete.

Gällande besöksnäringens myndighetsgrupp anser vi att det är avgörande att de olika myndigheterna får sina besöksnäringssuppdrag tydligt specificerade i sina regleringsbrev.

Kap 4 Besöksnäringen – en del av ett hållbart samhällsbygge

Förslaget om att ge Tillväxtverket ansvar för samordning och kunskapsspridning inom kunskapsområdet Hållbar utveckling bör kompletteras med ett uppdrag att äga och samordna det av Tillväxtverket och regionerna utvecklade systemet för kvalitet och hållbarhetssäkring – Swedish Welcome.

Swedish Welcome utvecklas väl och används idag av cirka hälften av landets regioner. Med Tillväxtverket som nationell huvudman, skulle detta kunna bli det gemensamma system som efterfrågas av branschen.

Turistrådet Väst Sverige arbetar mycket med frågan kring samspelet stad-land i utvecklingen och ser positivt på förslaget om Hållbar destinationsutveckling genom samarbete mellan stad och land. Särskilt fokus bör då ligga på utveckling av hållbara kommunikationer och transportmöjligheter.

Kap 6 Kompetensförsörjning

Utredningen föreslår att Tillväxtverket får i uppdrag att tillsammans med olika aktörer höja kompetensen bland företag, myndigheter och destinationsorganisationer. Detta tycker vi är bra och viktiga förslag.

Det mest akuta är dock personalbristen här och nu gällande t.ex. kockar, serveringspersonal och andra servicebefattningar. Vi inser att det är svårt för utredarna att föreslå konkreta åtgärder för att lösa denna problematik, men faktum kvarstår att det är denna form av kompetensförsörjning som näringen främst efterfrågar. Villkoren för anställda inom besöksnäringen utgör grundproblematiken. Denna fråga behöver belysas ur flera olika aspekter för att öka attraktiviteten för jobben inom besöksnäringen.

Kap 7 Utveckling, innovation och forskning

Utredningen har genomgående stort fokus på innovation, forskning och utveckling. Vår synpunkt är att stor del av utvecklingen inom besöksnäringen är löpande utveckling och inte nödvändigtvis av innovationskaraktär. Vi anser att tonvikt bör ligga på stödjande system för löpande verksamhetsutveckling snarare än system för innovationer. Innovation kan inte administreras fram. Statliga myndigheter kan bidra finansiellt, men själva innovationskraften finns och skall finnas hos näringen. Stödet bör inriktas på att lyfta fram och sprida sådan innovativ utveckling som har potential att komma fler till gagn.

Utredningen föreslår en rad forskningsinsatser utspridda på flera aktörer. Ett annat alternativ hade kunnat vara att koncentrera insatserna till färre aktörer. Oavsett tror vi att det är viktigt att Tillväxtverket får rollen som sammanhållande av resultaten för alla insatser.

Kap 8 Data, statistik och analys

Vi samtycker med utredningens förslag att Tillväxtverket får ett utökat uppdrag för data, statistik och analys. Analysuppdraget bör förtydligas i de förslag som inleder kapitlet.

Kap 9 Trafikutbud och transporter

Särskilt fokus bör läggas på utveckling av hållbara kommunikationer och transport-möjligheter på landsbygder. Detta avser såväl transporter av gäster som anställda.

Kap 10 Naturturism

Som lyfts i utredningen är strandskyddet en utmaning för besöksnäringen. Många glesbygdskommuner har sina största potentiella tillgångar i sitt strandnära läge. Detta gäller såväl kustkommuner som kommuner med många sjöar och vattendrag. För att kunna utveckla en hållbar besöksnäring i dessa områden krävs en nationell översyn av strandskyddet. Idag begränsar, snarare än tillgängliggör, reglerna tillgången till många strandskyddade områden och därmed potentialen för tillväxt i besöksnäringen. I områden med många sjöar och vattendrag ligger nästan allt attraktivt landområde inom strandskyddet. Konsekvensen av detta blir att verksamheter inte kan starta upp och utvecklas, vilket får följdverkningar på sysselsättningen såväl som tillgängligheten till de olika naturområdena. Ett exempel på detta är Dalsland med hundratals sjöar, där en växande besöksnäring skulle kunna göra en avgörande skillnad om fler attraktiva områden var tillgängliga för etablering.

Regeringens ökade satsning på strandstädning välkomnas. Bohuskusten är hårt drabbad av strandskräpet och det är av största vikt att behålla fokus på denna fråga.

Kap 13 Evenemangs- och möteslandet Sverige

Utredningen föreslår att ge Tillväxtverket i uppdrag att, i dialog med Team Sweden och SNCVB m. fl., genomföra en förstudie om nationella mål och insatsområden för stora möten. Det bör också tydligt anges att denna skall genomföras i dialog med destinationsbolagen i Stockholm, Göteborg och Malmö, då dessa är de aktörer som har störst erfarenhet av att värva och genomföra stora möten.

Viktigt att staten, som får en stor del av intäkterna i samband med evenemang, också står för en del av riskerna i form av ekonomiska garantier.

Övriga kommentarer och synpunkter;

Kapitel 14 Regler, tillstånd och tillsyn

Turist- och besöksnäringen består till största delen av många små företag i en rad olika branscher. Dessa företags problem att orka med regelbördor, myndighetskrav m.m. har en negativ påverkan på besöksnäringen. Regelförenklingsarbete är därför bland de viktigaste förslagen som utredningen lägger.

Konkurrensverket – privata och offentliga medel

Destinationsorganisationer med blandning av privat/offentlig finansiering och privat/offentligt ägande, får enligt Konkurrensverket inte förekomma. Detta ställer till stora bekymmer i flera kommuner där just privata/offentliga samverkansformer varit starkt bidragande till framgång. Vi ser inte att denna viktiga fråga har behandlats av utredningen.

Alkoholförsäljning på gårdsbutiker

Utredningen konstaterar att frågan om alkoholförsäljning på gårdsbutiker är komplex och inte enbart en besöksnärlingsfråga. Vi föreslår därför att en särskild statlig utredning tillsätts för att täcka alla aspekter av denna fråga och arbeta fram ett förslag.

Göteborg den 28 Mars 2018

Fredrik Lindén, VD

Conny Brännberg, Ordförande